

bestaar af baade Landkommuner og Byer, en enkelt stor By f. Eks., vilde dette Forhold jo kunne medføre alvorlige Ulemper, idet man aldrig kunde sikre sig imod, at der indtraadte Forskydning mellem Antallet af de Valgmænd, der tilkom Byen i Forhold til Landet, saaledes at enten Byen eller maaske Landet blev ganske uforholdsmæssig stærkt repræsenteret ved Valgmænd. Gennem den af det ærede Medlem fra Skanderborg (R. Rasmussen) foreslaaede Ordning vilde denne Ulempe jo bortfalde. Det ærede Medlems Forslag maa altsaa betragtes som en Fordel fremfor det rene Listevalg i Folketingskredse, men jeg vil dog henstille, om det ikke svarer til, hvad man ønsker Landstingsvalget skal være, at Valgmændene udpeges rundt omkring i Valgkredsens forskellige Egne. Det er dog muligt, at man vil kunne bevare denne Ordning og dog naa til en Begrænsning af Valgmandsantallet. Hvis man sætter det Indbyggerantal, hvortil en Valgmand svarer, adskilligt op, vil man kunne naa hertil. Saa vil man ogsaa blive nødsaget til at lade flere Kommuner stemme sammen; men det er selvfølgelig noget, som meget let lader sig praktisere. Jeg har ment, at det var til Held for Landstingsvalget, at man ikke begrænsede Valgmandstallet for stærkt; men maaske er jeg kommet lidt for langt ud til den anden Side og har foreslaaet for store Antal. Saa vidt jeg forstod det ærede Medlem fra Skelskør (R. Andersen), var han i Grunden ikke utilfreds med, at man holdt Valgmandsvalgene i forskellige Egne af Kredsen. Han syntes derimod ikke om Sammenlægning af Kommunerne og mente, at man hellere maatte lade enkelte Kommuner vælge færre Valgmænd end 3 og saa ikke lade Forholdstalsvalgmaaden komme til Anvendelse. Jeg vil gerne fraraade at gaa den Vej. Jeg har jo selv brudt Systemet for Ø-Kommunernes Vedkommende; men jeg mener dog, at for det lille Faatal af Øer, som er selvstændige Kommuner, 21 i alt, vil der i Virkeligheden ikke ske noget Brud paa den ved Valgene ellers anvendte Forholdstalsvalgmaade, ikke mindst paa Grund af Ø-Kommunernes særlige Beskaffenhed, idet de, naar de er smaa, naar Indbyggerantallet er ringe, efter hvad Erfaringen viser, ikke er Sæde for mere end et enkelt Parti, saaledes at der faktisk ikke er Brug for Forholdstalsvalgmaaden. I større Kommuner vilde man derimod komme til at forurette betydelige Mindretal, og jeg vil derfor foretrække at gaa til Sammenlægning af flere Kommuner.

Det ærede Medlem for Københavns Amts 1ste Valgkreds (Ellinger) gjorde nogle Bemærkninger om den Valgmaade, der er foreslaaet anvendt ved Valgmandsvalgene, nemlig den D'Hondtske Valgmetode, og sagde, at han ikke forstod den Bemærkning, jeg havde fremsat om, at den D'Hondtske Metode betyder en Beskyttelse af de større Tal paa de mindre Tals Bekostning. Det er dog ellers en Kendsgerning, hvorom jeg aldrig før har hørt nogen Tvivl rejst, og et Eksempel vil vise, at det er rigtigt. Hvis der i en Kommune findes 3 Partier af følgende Størrelse: 500, 320 og 240, saaledes at altsaa intet Parti er absolut Flertal, idet det største Parti tæller 500, de to andre tilsammen 560, vil den D'Hondtske Methode, hvis der i denne Kommune skal vælges 7 Valgmænd, virke paa den Maade, at det største Parti, det med de 500 Vælgere, vil faa 4 Valgmænd, det næststørste med 320 Vælgere 2 og det mindste med 240 Vælgere 1 Valgmand. Det Parti, der har 500, vil altsaa faa 4 Valgmænd, de 2 Partier, der tilsammen har 560, vil kun faa 3 Valgmænd. Den D'Hondtske Metode virker saaledes som en Beskyttelse af det største Tal paa de mindre Tals Bekostning. Hvis man med den samme Parti-gruppering i den samme Kommune vælger efter den største Brøks Metode, vil det vise sig, at den største Vælgergruppe faar 3 Repræsentanter og hver af de andre 2. Den største Brøks Metode beskytter altsaa de mindre Tal paa det størres Bekostning, idet de 560 faar 4 og de 500 kun 3. Det er Forskellen paa de to Metoder, og man maa altsaa vælge, hvilket af disse to Hensyn man vil tillægge størst Betydning, om man ønsker at favorisere det største Tal eller de mindre Tal; thi hver af Metoderne virker saaledes, at der sker en Favorisering til en Side.

Det ærede Medlem (Ellinger) sagde videre, at han ikke nogen Sinde havde hørt det af mig anførte, at hvis man i Stedet for at foretage den ved den D'Hondtske Metode angivne Deling med 1, 2, 3, 4, 5, 6 o. s. v. foretog en Deling med de ulige Tal: 1, 3, 5, 7, 9 o. s. v., vilde en saadan Deling med de ulige Tal give nøjagtigt samme Resultat som den største Brøks Metode. Det er ogsaa ganske nyt for mig, idet det for faa Dage siden er blevet mig meddelt. Det er en i vort statistiske Departement ansat ung Matematiker, der har gjort Prøve herpaa og er kommet til dette Resultat; derefter har han undersøgt, om dette ikke var fremkommet tidligere i Litteraturen og har blandt andet i et fransk Tidsskrift,